

Beszámoló a SOLVIT Központ 2010. évi munkájáról

A SOLVIT hálózat

Az Európai Bizottság kezdeményezésére és a tagállamok közreműködésével 2002-ben létrehozott SOLVIT hálózat a belső piacot érintő, határon átnyúló hatósággal szembeni viták kezelésében nyújt segítséget. Az alternatív vitarendezés elveinek megfelelően a SOLVIT egyeztet a vitában részt vevő ügyfél és a hatóság között. Amennyiben a hatósági eljárás valóban a közösségi szabályokba ütközik, javaslatot tesz a hatóságnak a gyakorlat megváltoztatására.

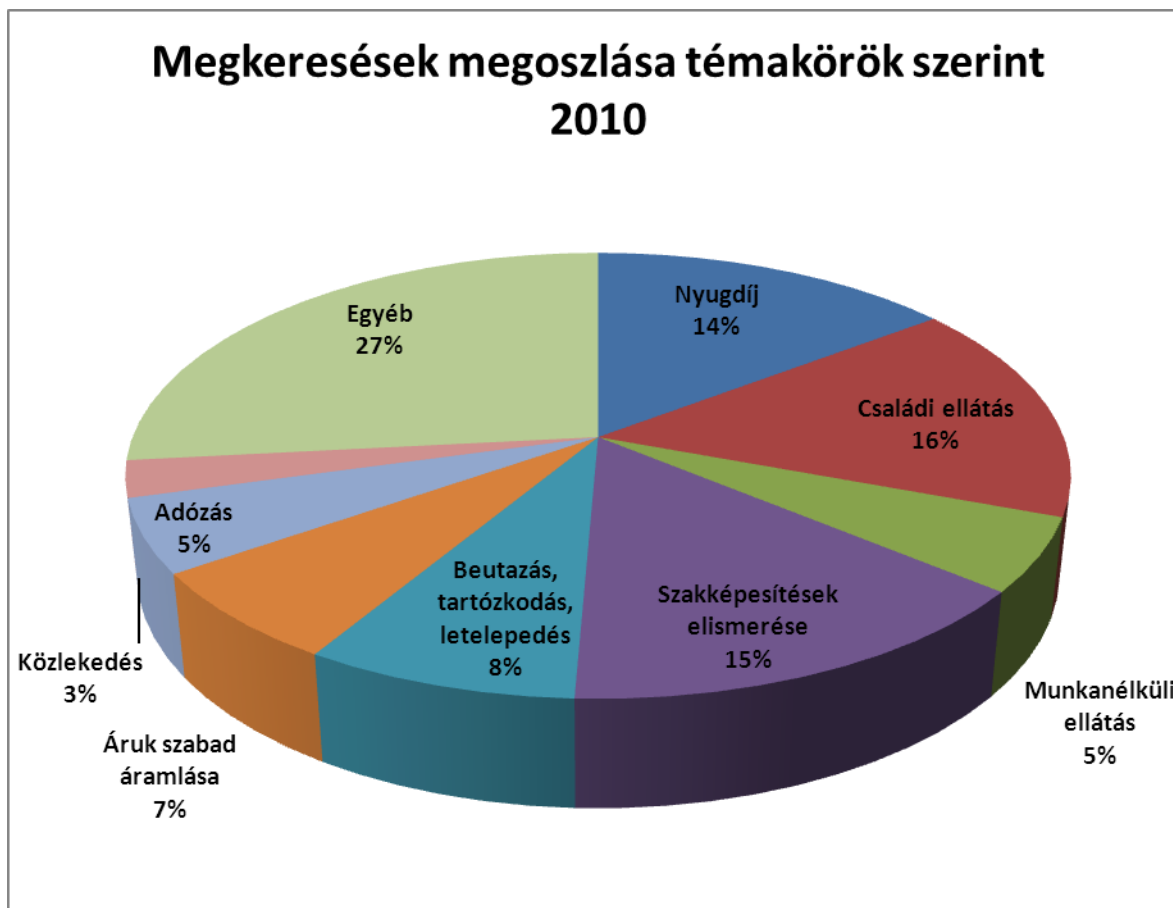
A SOLVIT informális hálózat. Működésének nincsen jogszabályi alapja, a csatlakozás a tagállamok részéről önkéntes volt. Ugyanakkor valamennyi uniós tagállam, és az EGT-hez tartozó további három állam aktívan részt vesz a hálózat működtetésében. Az informális jellegből következően a SOLVIT-nak nincsen felügyeleti vagy utasítási jogköre a hatóságok felett. A viták rendezése általában a hatóság meggyőzésével történik, illetve felhívja a hatóság figyelmét a közösségi szabályokban lévő rendelkezések pontos betartására.

A SOLVIT eljárás menete

A vitarendezési eljárásban két SOLVIT központ vesz részt. Az ügyfél a panaszt saját tagállamának központjához juttatja el. A hazai központ megvizsgálja a panaszt abból a szempontból, hogy az valóban a belső piaci jogok megsértését érinti-e. Indokolt esetben a hazai központ továbbítja a panaszt a hatóság tagállama szerinti központhoz (illetékes központ), amely a tényleges konzultációt végzi az adott hatósággal. Sikeres egyeztetés esetén az illetékes központ közli a megoldási javaslatot a hazai központtal, amely az ügyfélnek továbbítja azt. Amennyiben az ügyfél elfogadja a megoldást, az ügy lezárul. A SOLVIT figyelemmel kíséri a javaslatban szereplő megoldás teljesülését is.

A magyar SOLVIT-központ 2010. évi működése számokban

A SOLVIT központhoz 2010 folyamán 75 regisztrált megkeresés érkezett¹. Ezek témák szerinti megoszlását mutatja az alábbi ábra.

Az előző évekhez hasonlóan tavaly is a szociális ellátásokkal kapcsolatos panaszok voltak többségben. Elsősorban az osztrák, illetve a német családi ellátásokhoz való hozzáférés kapcsán merültek fel ilyen esetek. A nyugdíjügyintézés elhúzódása miatt küldött panaszok aránya a korábbi időszakhoz hasonlóan továbbra is magas volt, elsősorban Romániából áttelepültek viszonylatában fordultak elő, de érkezett osztrák, svéd, francia és bolgár panasz is.

A szakképesítések elismerése kategóriában a tavalyi évben is az egészségügyi diplomák elismerése okozta a legtöbb gondot.

A panaszok harmadik legnagyobb csoportját az uniós polgárok harmadik állambeli családtagjainak beutazással, tartózkodással, letelepedéssel kapcsolatos ügyei képezték. Ezek

¹ Nem regisztráljuk azokat a telefonhívásokat illetve e-mail üzeneteket, amelyekben az ügyfél egyszerű tájékoztatást kér. Ilyenkor általában azonnal választ adunk a kérdésére, vagy más tájékoztató hálózathoz vagy ügyintézési helyhez irányítjuk.

elsősorban a személyek szabad áramlását szabályozó 2004/38/EK irányelv, illetve a schengeni határellenőrzési kódex alkalmazásából eredtek.

A hozzánk fordulóknak 93 %-a magánszemély volt, mindössze hét esetben kereste meg a SOLVIT-ot vállalkozás. Ők az áruk vagy szolgáltatások szabad áramlásával, illetve közlekedéssel kapcsolatos panaszokkal jelentkeztek.

Az adatbázisban kezelt ügyek

A beérkezett panaszok nagy része e-mailben illetve panasztételi lapon közvetlenül a SOLVIT adatbázisba érkezett. A panaszok csupán egy harmada vált valódi SOLVIT-ügygé, azaz olyan esetté, amely a SOLVIT központok érdemi beavatkozását igényelte.

Ügy státusza	Hazai központként (HU >> más tagállam)	Illetékes központként (más tagállam >> HU)	Magyar-magyar ügy	Összesen
2010-ben megoldott, lezárt ügy	21	5	1	27
2010-ben megoldatlanul lezárt ügy	1	0	0	1
Év végén folyamatban lévő ügy	3	0	0	3
Non-solvit ügy	3	5	0	8
Elutasított ügy (ügyként nem lett elfogadva)	15	2	9	26
Összes, 2010-ben indult ügy	43	12	10	65
2009-ből áthúzódó ügyek	6	1	0	7
Összes intézett ügy	49	13	10	72

Az alábbi táblázat az adatbázisban kezelt ügyek számáról ad tájékoztatást.

Az adatbázisban azok az ügyek jelennek meg, amelyeket az ügyfél közvetlenül oda beküld. Emellett azok az ügyek kerülnek bele, amelyet a más úton érkező panaszok közül a magyar központ arra érdemesnek talál, illetve azok, amelyeket egy más tagállam központja helyez el. 2010-ben összesen 65 új panaszt kezelt a magyar központ az adatbázisban, ez valamivel több az előző évi 62-es ügyszámnál. Ezek közül csupán 39 ügyben volt szükség érdemi egyeztetésre hatóságokkal, a többi ügy elutasításra kerül, mert a SOLVIT eljárás kritériumainak nem felelt meg. 28 érdemi ügyet a magyar központ indított más tagállam hatóságának eljárása miatt, és csupán 10 esetben zajlott egyeztetés magyar hatóság eljárása miatt.

Az érdemi ügyintézésért igénylő ügyek közül 8 ún. non- SOLVIT ügy volt, azaz olyan ügy, amely, bár nem felel meg a SOLVIT eljárás kritériumainak, a központok mégis érdemi egyeztetést végeztek a hatóságokkal.

2009-ből 7 ügy intézése húzódott át tavalyra, így 2010-ben összesen 72 ügyet kezeltünk.

Illetékes központként eljárva az ügy megoldásához szükséges átlagos idő 29 nap volt (a SOLVIT hálózat átlaga 51 nap). Hazai központként, azaz a panaszt befogadó félként átlagosan 22 nap kellett egy ügy előzetes elbírálásához, azaz a másik központhoz történő továbbítás előtti előkészítéséhez (a SOLVIT átlag 21 nap).

Néhány ügypélda

Szociális biztonság – családtámogatási ellátások

A magyar állampolgárságú ügyfél jelenlegi férjével és három gyermekével Németországba költözött. A gyermekek közül egy a jelenlegi férjétől, kettő pedig korábbi házasságokból származik. Az ügyfél kifogásolta, hogy míg a jelenlegi férjtől származó gyermek után a családtámogatási pénztár teljes gyermekgondozási díjat fizet, addig a másik két gyermek után csak fele összeget ítélt meg. A hatóság értelmezésében a közös gyermek után a német jogszabályok alapján jár az ellátás. A másik két gyermek esetén a Magyarországon lévő apák is jogosultak lehetnek ellátásra, ezért határon átnyúló elem van az ügyben. Mivel az anya nem dolgozik, az akkor hatályos, kizárólag a munkavállalókra kiterjedő szociális biztonsági koordinációs rendelet nem alkalmazható, de a német belső jogszabályok ilyen esetekben is fele összegű ellátást biztosítanak. A 2010. május 1-jétől hatályos új szociális biztonsági koordinációs rendelet hatálya a gazdaságilag inaktív személyekre is kiterjed, ezért javasoltuk az ügyfélnek, hogy újra nyújtsa be a kérelmét az új jogszabály alapján. A hatóság kérésére az ügyfél csatolta a külföldön élő apák adatait, de döntés azóta sem született az ügyében.

Szakképesítések elismerése

A magyar állampolgárságú ügyfél korábban Romániában szerzett általános orvosi diplomát. Franciaországban szeretne munkát vállalni, ezért kérte felvételét a francia orvosi kamarába. A helyi hiteles fordító iroda a diploma-fordításban tévedésből a *médecin généraliste* kifejezést használta, ami franciául háziorvost jelent. Az orvosi kamara azzal az indokolással utasította el az ügyfél felvételi kérelmét, hogy nem rendelkezik a beiratkozáshoz szükséges háziorvosi diplomával. Javasoltuk az ügyfélnek, hogy hivatkozzon a szakképesítések elismeréséről szóló irányelv mellékletére, amely rögzíti és megfelelteti egymásnak az egyes országokban használt diplomamegnevezéseket. A francia központ azonban tájékoztatót, hogy a fordítás kijavítása nem fog eredményre vezetni, mert Franciaországban csak szakorvosi diplomával lehet praktizálni. Az eset tanulságaként arra a következtetésre jutottunk, hogy az orvosi működés engedélyezése tagállami hatáskörbe tartozó kérdés, amelyet el kell különíteni az orvosi diplomák automatikus elismerésétől, amelyet az uniós irányelv biztosít.

Áruk szabad áramlása – kölcsönös elismerés

Két ügyben is felmerült, hogy más tagállamban engedélyezett és forgalmazott, növénytermesztésben használt szerves anyag magyarországi forgalmazása előtt a magyar hatóság vizsgálja, hogy az megfelelő-e növény-egészségügyi szempontból. A hozzánk forduló ügyfél vitatta az előzetes vizsgálat lehetőségét, és a kölcsönös elismerésről szóló

764/2008/EGK rendeletre hivatkozott, amely ezt nem teszi lehetővé. A magyar központ értelmezése szerint azonban a rendelet nem zárja ki minden esetben az előzetes engedélyezést, de mindenképpen részletes indoklást ír elő arra az esetre, ha az árut pl. növény-egészségügyi szempont alapján a hatóság nem találja megfelelőnek, és ezért nem engedélyezi a forgalmazását. Az adott ügyben az ügyfelek tájékozódtak a magyar szabályokról, és a fenti magyarázatot az érintett SOLVIT központokkal együtt elfogadhatónak találták, így az ügy lezárult.

SOLVIT Workshopok

Az év folyamán három műhelytalálkozót szervezett a Bizottság, ahol a nemzeti SOLVIT Központok munkatársai személyesen is kicserélhették tapasztalataikat.

A március 4-én és 5-én Brüsszelben tartott találkozón a szolgáltatási irányelvről, a szociális biztonsági koordinációs rendeletről és a kiküldetési irányelvről tartott a Bizottság tájékoztatót. Emellett az ügykezelés általános tapasztalatait cserélhették ki a résztvevők, illetve gyakorlati tréningen ismerkedhettek az internetes adatbázis újdonságaival. A tagállamok felkérést kaptak, hogy egy kérdőív kitöltésével számoljanak be a belső piac általuk tapasztalt hiányosságairól.

A június 8-9-én megrendezett strasbourgi workshopon szó esett a SOLVIT és a nemzeti ombudsmanok közötti együttműködésről, a tagállami jogharmonizációt vizsgáló európai bizottsági Pilot és a SOLVIT viszonyáról, a SOLVIT mandátumának jövőéről.

A SOLVIT jövője volt a téma a november 24-25-én a belga SOLVIT központ által szervezett találkozón is. A belga központ a Bizottsággal együttműködésben eszmecserét rendezett a SOLVIT jövőjéről a Single Market Act tükrében. A központok harmada nem támogatja a jogalap megerősítését, egyharmaduk pedig előbb mérlegelné annak hatásait. Bejelentették, hogy a bizottsági javaslat megalkotását 2011 első felében egy külső szakértő által végzett felmérés fogja megelőzni. A találkozón sor került a szakképesítések elismeréséről szóló irányelvhez kapcsolódó problémák megbeszélésére, és szó volt az EU Pilottal, valamint a Szociális Biztonsági Igazgatási Bizottsággal való együttműködés fejlesztéséről is.

A magyar központ promóciós tevékenysége 2010-ben

Április 8-án részt vettünk az Építési Vállalkozók Országos Szövetsége által szervezett információs napon, ahol bemutattuk a SOLVIT szolgáltatást a főleg kis- és középvállalkozásokat képviselő hallgatóságnak.

Április 23-án egy külön standdal, brosrúrákkal és szóróanyagokkal részt vettünk az Educatio Társadalmi Szolgáltató Kht. – Nemzeti Europass Központ valamint az Foglalkoztatási és Szociális Hivatal – EURES szervezésében megrendezésre kerülő pályaválasztási tájékoztató napon, amelynek célja, hogy a pedagógusok és a pályaválasztással foglalkozó szakemberek képet kapjanak az Európai Unió tagállamai által kínált lehetőségekről mind tanulás, mind pedig munkavállalás terén.

Május 8-án a Külügyminisztérium és a SOLVIT közös sátrában szóróanyagokkal és kvízzjátékokkal vettünk részt az Európai Bizottság Magyarországi Képviselete által az Európánap alkalmából tartott utcafesztiválon.

Augusztus 11-16-én az elmúlt évekhez hasonlóan részt vettünk a Sziget Fesztiválon, kapcsolódva a Külügyminisztérium elnökséget előkészítő megjelenéséhez. Szóróanyagokkal, kvízzel népszerűsítettük a SOLVIT-ot.

Október 16-án külön standdal jelentünk meg a Foglalkoztatási Hivatal 5. Nemzetközi információs és állásbörzéjén, ahol jelentős számú egyéni érdeklődő részére adtunk felvilágosítást az általunk nyújtott szolgáltatásról.

A SOLVIT jövőjével kapcsolatos elképzelések

A 2010 tavaszán megjelent Monti-jelentés, amely a belső piac megerősítése érdekében számos javaslatot tett, a SOLVIT hálózat fejlesztését is szükségesnek tartotta. A Bizottság Egységes Piaci Intézkedéscsomagról (Single Market Act) szóló konzultációjában a SOLVIT-ot érintő intézkedéseket helyezett kilátásba, a 2011 elején megjelenő Kisvállalkozói Intézkedéscsomag (Small Business Act) pedig kiemelt szerepet szán a SOLVIT-nak a kisvállalkozásokat érintő belső piaci viták rendezésében.